

KATHOLIKUS NÉPLAP.

26. szám.

Pest, június 29. 1853.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer, Szerdán. Előfizethető Pesten, a jó és olcsó könyvkiadó-társulat ügynőknél: czukorutca 6. szám, földszint, a szerkesztőségénél. Vidéken a es. kir. postahivataloknál.

Előfizetési díj Budapesten kihordással félévre 1 ft. pp. vidékre postán, borítékban félévre 1 ft. 20 kr. pp. A lap szerkesztését illető levelek egyszerűen „a Katholikus Néplap szerkesztőségéhez” czímezendők. (Pesten a központi papnöveldeben.)

Dicsőség magasságban az Istennek, s a földön békeség a jó akaratu embereknek. Luk. 2, 14.

ELŐFIZETÉSI HIRDETÉS.

A „Katholikus Néplap” az 1853-dik év második felében is a szokott előfizetési feltételek mellett fog megjelenni. Valamint szerkesztése körül, ugy eddigi tartalma-s alakjában sem fog változás történni. Az előfizetési díj Budapesten házbahordással félévre: 1 fr. p.; vidékre postán, boríték alatt: 1 fr. 20 kr. p. Negyedévre előfizetni nem lehet. A hely s az utolsó posta világos kitétele kéretik. Az előfizetési díjak bérmentes levelekben a jó s olcsó könyvkiadó társulat ügynöki hivatalába (Pesten, czukorutca, 6. szám) utasítandók.

Tévedések és hibák.

V.

Áldások és megszentelések.

Szóljunk még az egyházi áldások és megszentelésekről. Nagyobb ünnepeken az Oltáriszentséget köztisztület- és imádságra kitenni, ósrégi szokás az anyaszentegyházban, valamint hogy vele az egybegyült hívő sereg megáldassék. Ezen sz. áldás körül is nem egy keresztény tévedésben él; mert az ajtatosságoknál a tanítást mellőzi, az ajtatosságot csak buzgalommal végzi, néha épen csak az áldásra jelenik meg. Az Oltáriszentséggel való áldás, részint annak ünnepélyesebb voltaért vagy on és történik, részint imádsága az anyaszentegyháznak, melly által esedezik Isten-

hez, hogy választott népét a keresztény hitben megáldani, vagyis őket határtalan kegyelmében részesíteni méltóztassék. Azonban ezen áldásnak ereje és haszna mindenkor annak lelkiállapotától függ, ki abban részesül; mert ha ez elkövetett bűnei miatt méltatlan és tisztátalan szívvel jelenik meg, és ezen áldástól várja megigazolását, csak emeli bűnös voltát; mert vakmerőn bizakodik az isteni kegyelemre, melly saját törekvése nélkül is eszközölje az ő megigazolását: ellenben a ki töredelmes szívvel vesz részt, abban az isteni malaszt és kegyelem öregbítettik.

Vannak szintén, kik magoknak a szokásban lévő egyházi megszentelésekről sem szereznek illő fogalmat, keresztényi ismeretet. És ez tévedés és hiba; mert hiszik, hogy az ilyen megszentelés által a megszentelt tárgyak, minők a víz, só, viaszgyertyák, miseruhák, a harangok, a barkák és virágok, a bor és több hasonlók természet feletti erőt nyernek; holott az anyaszentegyház rendeletéből valamely tárgy azért szenteltetik meg, hogy ez által jelentessék, miszerint az az egyház használatára van kijelölve, vagy pedig általa, mint példázó jelkép által, egy vagy más épületes, tanulságunkra szolgáló esemény Jézus, vagy a szentek életéből jutassék eszünkbe. Ezen tárgyakat, mint szent czélokra használandókat, tiszteletben tartani kötelességünk, de nekik rendkívüli erőt tulajdonítanunk nem szabad, és visszaél mindaz velők, ki egyéb czélokra használja, mint a mikre az az anyaszentegyház által rendeltetnek. Lássunk néhány példát:

Viaszgyertyát, melly meg van szentelve, égetnek némelly családban, különösen szombaton, hogy ez által a purgatoriumbeli lelkeket kiszabadítsák a tisztító tüzből; holott az anyaszentegyház tanítása szerint ezeknek csak imádság,

böjtölés és alamizsnáskodás által lehetünk segítségökre. És ha szentelt viaszgyertyát égetünk is imádságunk közben, ez nem egyébre szolgálhat, minthogy bennünket leégtével a mulandóságra figyelmeztessen, égő lángjával pedig szívünk hév buzgalmára intsen és világosságával ama örök világosságra emlékeztessen, melly a megholtak lelkeinek fényeskedjék! Szinte ilyen viaszgyertyát vagy tekereset égetnek mások annak pótlékaul, hogy templomba ez vagy az nap nem mehettek. Ki ne látná itt a tévedés nagyságát, ha káros következményeit tekintjük? ugyanis azon szokásra támaszkodva, gyakrabban is elmaradnak az isteni tiszteletéről. — Szentelt krétával a ház ajtajára a Szentírásból idézeteket írnak, hogy a gonosz lelket onnan távol tartsák, vagy ugyan ez okból tűzszentelés alkalmával felszedegedett korommal keresztet formálnak ugyan oda. Pedig tudjuk épen a szentírásból, hogy a gonosz lelket inselkedéseivel, nem idézetekkel és egyéb jelekkel űzhetjük el tőlünk, hanem ébrenlét azaz: vigyázat és óvakodással, nehogy a bűnök martalékul essünk, és imádság által. A harangszó, mivel a harangok meg vannak szentelve, elűzi a határról a fürgeteget, gátolja a jégverést, megszünteti a villámok haragját, és azért a folytonos harangozást követelik, habár a harangozó élete veszélyben forog is. Égi háboruk alkalmával az egyház azért harangoztat, vagy inkább jelt adat, hogy ez által a népet figyelmeztesse, miszerint veszedelem közeleg, és ennek elhárítására a hívek buzgó imádságaikkal az egek Urához forduljanak; nem pedig azért, mintha ő is a tévedők véleményét osztaná. Szentelt tömjént használnak bajok és betegségek ellen, vagy épen barmaik gyógyítására. A tömjén jelképezi, az egyház tanítása szerint, szívünk buzgalmát, melly aképen szálljon ég felé, mint a tömjénnek illatos füstje; de gyógyító, vagy egyéb rendkívüli erőt nem tulajdonít neki: azért ezt nekünk sem szabad tennünk. — A sz. János evangélista napján megszentelt borból hordaikba néhány csöppet vegyitenek, és hiszik, hogy ez által a bor nem fog nekik ártani, habár mértéktelenül élnek is vele. Nem kétlem, a bor szentelésének eredetét és célját, kedves atyámfiak, már hallottátok vagy olvastátok: miképen áldotta meg sz. János a neki nyújtott megmérgezett italt, és hogy Istennek csodálatos közremunkálása által neki nem is ártott, és hogy ennek emlékezetére, valamint az itallal mértékletes élésre figyelmeztet bennünket az anyaszentegyház a borszentelés által. Sz. Márk napján a megszentelt buzából marháknak adnak, és állítják, hogy ez marháikat a betegségtől meg-

örzi. Nem akarok az ellenkező tapasztalásokra hivatkozni, hanem csak azt mondom: a buzaszentelésnek egészen más, magasztosabb célja van; ez kérelem, ajtatos imádság a mindenek Urához, hogy határtalan kegyelmével védje baj és veszélytől a határt, távolítsa el mindazt, mi vetéseinknek és egyéb termékeinknek ártalmára volna, adjon bőséget és áldást azokra. Tehát Istentől kérünk alázatos szívvel áldást és a tényészetre erőt vetéseinkre.

Már ha keresztény barátim, nem helyeselheto a szentelt tárgyak czellelles használata, a belőle eredhető rosz következményekért: mennyivel inkább roszalandó azok eljárása, kik illy dolgokat aljas és bűnös czéljaik elérésére felhasználnak. Mindezek és a hozzájuk hasonlók a közéletben babona név alatt ismeretesek.

Babónának mondatik az, ki rendkívüli hatást és eszközléseket vár olyan dolgok és tárgyaktól, a mik illy erővel nem bírnak, és pedig közvetlenül Isten működése, vagy pedig a jó és gonosz lelkek közbejövetele által. Ha ki illy rendkívüli hatást Istentől és a jó lelkektől vár, az az Istenkisértés bűnébe esik; ki pedig a gonosz lelkektől hiszi elnyerhetőnek, az Isten iránt bizodalmatlan, jóságát és hatalmát kétségbe vonja. És ez nem csak tévedés és hiba, hanem a szó szoros értelmében bűn. Hogy pedig láthassátok, mi tartozik a babonák sorába, azokat elágozásuk szerint idejegyzem. Háromféle babonát különböztetünk meg: a mint valamely káros és kellemetlen hatástól rettegünk; vagy mint hasznost és kellemetst ohajtjuk; és végre mint jó s baljóslatot a jövőben teljesedni hiszünk. A babonák mind a három neme, fájdalom, a közéletben feltalálható!

Az első felekezetbe azok tartoznak, kik boszorkányokat hisznek és azok megrontásától, az elbűvöléstől rettegnek. Például, hogy boszorkányság által a jó időt meg lehet rontani, égiháborut, jégverést és egyéb csapásokat előidézni, az embernek egészségét szemverés, csomóbahágás, boszorkánylövés által megrontani; a tehének hasznát elvenni, a miért is félnek nap lenyugta után tejet, turót, vaját a házból kiadni, valamint ellés után kilencz napig semmifélet a házból kölesön nem adnak, és számtalan ezekhez hasonló. Rémek és lelkek megjelenésétől félnek; ennek vagy annak lelkét hazajárni bizonyítják, milly balgatagul, alább látni fogjuk. Hiszik, ha öngyilkos temettetik a sírkertbe, habár ez orvosi bizonyítványok szerint, tébolyodott volt is, hogy azon esztendőben jég veri el határukat, szinte ezen csapástól félnek, ha holttest vitetik át a ha-

táron. A temetőből elorzott keresztet tüznek a határ négy részére s biztosítva hiszik azt a jégveréstől; valamint szárazság idején keresztet tüznek a pataki hidak alá, s ez által esőt remélnék és várnak. De ki győzné mindezeket elszámolni?! Elég legyen a felhozottakat szemügyre venni, és azok semmisségéből következtethetünk mindannyi érdemére. A boszorkányok létét hinni nem egyéb, mint agyrém, beteg képzelet, kifejtetlen észtehetség. E hiszékenység leginkább a pogányok hitregéiből szivárgott át a keresztény nép közé, s némely esalók rosztelkűsége okozta, kik ezen ürügy alatt gazságaikat, csalásaikat szabadon üzték, gyakorolták. De szent hitünk tanításával is világosan ellenkezik: melly Isten, angyalok és az elpártolt, vagyis pártos szellemek, kiket ördögöknek hívunk, lételén kívül sem jó, sem rossz lelkeket el nem ismer. Tehát mik a boszorkányok? ha nem lelkek, úgy talán testben élő lények, talán épen az emberi nemből valók? — Ha ezt állítjuk, akkor a földi lényeknek természet feletti, hogy ne mondjam isteni erőt és hatást tulajdonítunk; ez pedig csakugyan képtelenség. És így, ha nincsenek boszorkányok, azok megrontásától sem tarthatunk, tartani beteg észre mutat. Így vagyunk a hazajáró lelkekkel is. Sz. hitünk kettős ítéletet tanít, egyet a halál után azonnal, és egy közönséges vagy végítéletet. Az embernek vagyis lelkünknek sorsa tehát azonnal el van döntve, a halál perce után: örökboldogság, tisztító tűz vagy pokol lesz osztályrésze erkölcsi érdeme szerint. Bármeltyikéből a visszatérés, hazajárás lehetetlenség; Isten közeléből a lélek a nyomornak e színhelyére, a földre nem is kívánczik, és ha kívánczónak is, vagy megjelennék, nem mint ijesztő s nyugalmat háborító jönne hozzánk, hanem mint szelíd őrangyal időzne közöttünk, ki a családnak a menyeyi béke olajágát hozza meg és a lelkek üdvösségét előmozdítja a láthatatlan működő Isten kegyelme által. A tisztító tűz és az örökkárhozat pedig olyan helyek, a honnét szabadulás az örökvégzés szerint lehet, és pedig csak azok egyikéből, a tisztító tűzből. A természetben semmi sem történik összefüggés nélkül, hanemha Istennek rendkívüli, esodálatos működése, munkálkodása által; azért a mi jégesőt és egyéb égiháborut, fürgeteget előidézi, az a természet Isten ereje általi munkássága, nem pedig a földi események, ha még oly nevezetesek volnának is; annál kevesebbé egy holtak, — kinek teste a természet nagyságában alig tesz egy porszemet, ide, vagy oda temetése; s kérdem, micsoda összefüggésben van a temetkezés és a fürgeteg, vagy jég-

verés? Ezt csakugyan fel nem fogja fedezni közöttünk senki, bár mikép erőködjek is. Talán azt hiszi valaki, hogy az ilyen tébolyodott szerencsétlen öngyilkosnak a temetőbeni eltakarítása által a hely szentsége sértetik meg és ezért a jégverés mint Isten büntetése jön a határra? Ez sem áll; mert ha a temető szentelenítetnék meg ilyenféle eltakarítás által, akkor magának az egyháznak volna érdekében tiltakozni ellene, s az egyház szolgálóinak szigorú utasítást adna ez iránt; de minthogy ez nem történik, úgy biztosak lehetünk, miszerint illy temetkezés által Isten haragját és büntetését nem érdemeljük ki magunknak. Valamint tehát a tébolyodott öngyilkos holtteste a temetőben nem idéz elő csapásokat: úgy a mondott okoknál fogva a kereszt kiszurása a határszélekre, vagy a hidak alá való helyezése nem gátolja az égiviharokat, sem nem idéz elő esőt, nem nyitja meg az ég áldást ömlesztő esatornáit. Meg aztán a keresztnek elorzása a temetőből valódi rablás, a sirkertnek vétkes kezekkel felvétel, Isten büntetését előidéző tett! Ezen babonák semmisségéből és balgatagságaiból, mint mondtam, könnyű a többieket is következtetnünk, hahogy ilyenek az életben előfordulnának.

A babonások második osztályába azok sorozandók, kik hasznos és kellemes dolgokat remélnék haszontalanságok által, vagy pedig álnokul szerkesztett kétértelmű mondatok, és mint ők hiszik, e célra készült imádságok által; minő például az ugynevezett „Kristóf imádsága“ mellyet a babonások sz. Kristófnak szeretnének tulajdonítani, eképen könnyebben elámíthatván magukat és hiszékeny társaikat. Ezen imádsággal ők a gonosz lelket hiszik előidézhetni, ki aztán pénzsomjukat le fogja csillapítani legalább is egy két bogrács arany, vagy ezüstpénznek fölfedezésével előttük. Szegény felebarátim ti, kik ennyire merültetek a tévedések örvényébe! kik az emberi bajok- és betegségeket a „ráolvasás“-sal képzelik orvosolhatni; a tűzveszélyt, a kitért és pusztító lángokat különféle jelek által, miket ők az égőház felé a levegőben formálnak, elölthetni; az elvesztett jószágot „szítaforgás“ által kitudni s visszaszerezhetni; a tolvajnak lábnyomait felszedni, a földet egy csomagba kötve a füstre akasztani s ez által néki súlyos betegséget okozni, mindaddig tartót, míg gonosz tettét be nem vallja, vagy az elsajátított jószágot vissza nem téríti. És száz hasonlókat gondol ki a babona s álnokság, melly a hiszékenységből magának bőséges hasznot merít, és ezer bajnak szülő oka. Hogy csak egyet említsek a sok közül, miket,

mint tanuja magam tapasztaltam a nép között. N. faluban, kiméletből nem nevezem meg világosabban, élt egy ilyen babonás asszony, kiről a hiszékenység azt hitte, hogy az elsajátított dolgot vissza tudja keríteni a tettesnek kitudása által, a „szitaforgás“ mesterségével. Történt, hogy bizonyos mennyiségű pénz és jó esomó házi vászon veszett el egy házban, mellynek népe a mezőségen munkában volt. A hazatért és kárvalott nő azonnal a nevezett asszonyhoz futott, ki mesterségéhez is fogott és ime az ujjai közt tartott szita a harmadik névre megfordult! S e nevet egy becsületes, köztiszteletben álló fiatal családapa viselte. Az eset csakhamar elterjedt a faluban, és nem egy kezdett hitelt adni. „Hja! mondák, ki tudja, mi van a dologban?! A látszat csal. Nem mind arany, a mi fénylik. Meglehet — a szita nem hiába fordult“, s több hasonló, szeretetlenül gyanúsító suttogás kezdett keringeni, míg végre a derék becsületes polgár fülébe is eljutott a reá nézve borzasztó hír. Elgondolhatják, kedves atyámfiai, milly leverő, kellemetlen érzést keltett ez benne, habár öntudata nem vádolható, hiszen illy aljas tett nemes szívéhez még az inség órájában sem férhetett volna, holott ő jobirtoku, vagyonos gazda ember volt! Tudta, hogy eszemtelen rágalom esorbát ejt jó hírnevén és lesznek olyanok, mint valóban voltak is, kik becsületeségét kétségbe vonandják. A dolog a törvény elé került, a babonás asszony meghívatott; de ez mindenre tagadta babonás tettét és a költött hír terjesztését. A törvény nem büntethető meg a gonosz nőt, mert nem vala elég próbája ellene. Szegény becsületes polgáron maradt az alaptalan gyanu, legalább a hiszékenyek előtt, míg végre csakugyan nyomára jöttek a tolvajlásnak és a tettes tömlöczbe került. Látjátok, kedves atyámfiai, ezt szüli a babona s rozlelkűség; mert csakugyan szándékosan keverte a gonosz asszony a derék polgárt bajba s pedig boszúból; mert megmondhatjuk az okát is, nem legjobb hírű leányát szerette volna rátukmálni, de kudarcot vallott, és ezért forrt benne a mérég, míg eképen kiönthető ellene. Ugyanis e nők hosszas gyakorlat által olly ügyesen tudnak eljárni mesterségökben, hogy akkor fordul meg ujjai közt a szita, mikor ők akarják. És mind illyen a babona! a hiszékenységből hasznat húz, szenvedélyeinek áldozik; valódi csapás az emberiségre. A többiek taglalásával felhagyok; mert valóban szégyenlenünk kell, hogy Jézus minden mennyei világosságával előntő tanítása daczára s a törvény szigorú tiltakozása mellett, a sötétség illy művei fordulnak elő az életben.

A harmadik szakba azok jönnek, kik az álomra, jelentkezésekre hisznek; leginkább a cigányok által gyakorolni szokott kuruzsolás, igazmondás s jóvendülésre adnak; a kártyavetést esalhatlannak hiszik; a karácsonéjjeli üzleteket mind megannyi igazságoknak ismerik el s több ilyeneket. Az álom leginkább azokat tünteti fel, mikről gondolkoztunk, velők naphosszat foglalkoztunk, néha pedig egészen idegenszerű, soha nem látott és hallott, legalább úgy nem hallott dolgokat, miképen álmunk elővárásolja; s ez utóbbi onnan magyarázható: mert a lélek műszerei, a testi idegek tétlen állapotba helyeztetve az álom által, a lélekben felmerülő eszmék és képek nem tükrözhetik magokat elég világosan. A sokszor esodálatos képek csak azt tanusítják, hogy a lélek még akkor is munkásságban van, mikor a test mintegy érzéketlen és holt; de legkevesebbé sem tünteti fel a jövőnek titkait. A jövő egyedül Isten kezében van, ki az idők Ura s az események örökköleseségű intézője. — A jelentkezés, vagyis ha a házban valami: ajtó, asztal, ablak egyet roppan, vagy megnyilik, véletlen megzörren, leginkább természetes okozatok, miknek nyomára jöhetünk többnyire, ha vizsgálódunk; ha pedig általunk meg nem fogható okok idéznének is hasonló valamit elő, azért még nem következik, hogy valamely kellemetlen dolognak, különösen halálnak hirdetője, előpostája; ez csak annyit bizonyít, hogy a természeti erőket és azok munkásságát mi nem ismerjük egész kiterjedésükben. És ha néha meg is esik, hogy illy, mint mondani szokták, jelentkezést haláleset követ a családban: hányszor ismét nem történt semmi változás?! Maradjunk mi meg keresztény barátim a mellett, mit a Szentírás mond: hogy bizonyos a halál mindnyájunknak, de annak órája bizonytalan; s tartsuk mindig szem előtt Jézus figyelmeztetését: „Legyetek készen! mert eljő az ember fia, mikor nem is vélitek“ és nem lesz okunk a legkisebb zörejre is összeborzadnunk, remegnünk. A kuruzsolás, igazmondás, jóvendülés, nem különben a kártyavetés is mindenkor önámítással és csalással van egybekötve. A sok szomorú történet egyszer már fölébreszthetné hiszékenységekől azokat, kik a balgatagságra építik sokszor egész földi boldogságukat! A ki ezeknek hitelt ad, az elárulta, hogy még erőtlen gyermek az értelem ügyében és még rabja a mende-mondának. Nemis annyira hozzátok intézem e szavakat kedves atyámfiai, hanem a tapasztalatlan ifju kort illetik azok; ezt szokta leginkább halójába keríteni a csalárdás, és nem egyszer drágán adózik hiszékenységeért!

Ugy hiszem, a fentebbiekből elég okokat meríthettek ezen babonák káros voltának bebizonyítására s megengeditek, hogy ezen cikket, melyly ugyanis egy kevésé hosszabbra nyúlt, bevégezhessem s azon szívbéli ohajtással zárjam be: miszerint a Szentlélek Isten malasztja, ajándéka világosítsa meg értelmeteket, hogy keresztény kötelességeitek fontosságát érdemök szerint belássátok; illesse meg szíveteket kegyelme sugárával, hogy a megismert igazságok elfogadására hajlandók legyetek, és ezen készséget, akaratot bennetek tetté érlelje! kövessétek mindenben az anyaszentegyház nyomdokait; legyetek meggyőződve, hogy valamit ez rendel, azt a Szentlélek közremunkálásával teszi Jézus Krisztus vezérlete alatt. Csak akkor őrizhetitek meg sz. hitünk tanításait szeplőtelen tisztaságában, ha nem az emberi koholmányok és véleményekre, hanem az anyaszentegyháznak a hitigazságokat értelmező szavaira hallgattok. Ez őriz meg benneteket minden tévedés és hibától s Istennek végtelen kegyelme, melyly veletek maradjon bőséges, boldogító áldásával.

Garay Alajos.

A pusztai nép vallási állapotán miként segíthetni?

Nt. szerkesztő ur lapjának 19-dik számában megjelent cikkem végén ** alatt megjegyzé: miként kívánatos lenne, ha Tamás gazda egy másik levelében kifejteni szives volna részletesen a módokat, hogy lehetne a szegény pusztai nép nagy baján segíteni? Derék Tamás gazdán fogott a szó, vagy inkább jó szívének sugallata, és ugyan a „Religio“ 59-ik ez évi számában azon eszközök felett is elmélkedett, melyek által lehet legkönnyebben s üdvös eredménnyel a bajon segíteni. Elmélkedésének kifolyása röviden erre megy ki: „Első és leg sürgetőbb teendő: a puszták bizonyos pontjain népiskolákat állítani, melyek egyes tanítókkal ellátva, a gyenge nemzedéket képezhessék. Ez intézkedés üdvös eredménynek bizonyításaul felhozza a jásznemzet birtokán, névszerint sz. Lajos pusztán, teljes virágzásban diszelve iskolát, hol a pusztai gyermekek lelkes tanító által vezetve, olly szép előmenetelt tanúsítanak, hogy sok városi tanoncot megszégyenítenének. Egy másik szinte sürgetős, s pedig kevés áldozattal járó, de eredményben üdvös sikert biztosító intézkedés volna: ha legalább minden második vagy harmadik vasárnapon a puszták jelentékenyebb pontjain, hol nagyobb a népösszezsűdülése, egy egyházi vagy szerzetes férliu megjelenék, a sz. mise áldozatot végzendő, s a hívek lelki hiányait mennyei igazságok hirdetésével betöltendő. Utánzásra méltó példaul felhozatik a szegedi pusztá, hova minden vasárnap egy szerzetes 3—4 óra járásnyira a várostól megjelenik,

és Isten nyílt ege alatt oltárt emel, a vérontás nélküli áldozat bemutatására.“

Ezen ügyet illetőleg Bende József ur is nyilatkozott e lapok 22-dik számában. — Ha szerkesztő ur megengedi, hozzá szólanék e tárgyhoz magam is; és e lapokban annál is inkább, mert ezek rendeltetésüknél fogva is az alsóbbrendű, tehát a pusztai nép hiterkölesi emelésére is szánvák.

Mi az iskolát illeti, — ennek szükségességében kezet fogok Tamás gazda és Bende József urral. Csak az a sajnós, hogy ennek mi hamarábbi létesítése igen sok akadályokba fog ütközni. Ki a legújabb időkben a városi és falusi tanítók fizetésének javításán fáradozott, tudhatja, mennyi fáradságba, mennyi felvilágosító szóba került, míg csak nagyjából is czélt érhetett, mind a mellett, hogy kiki tudta: mikép olesó husnak híg a leve, és mikép csak amolyan viselt tanító szokott csekély fizetés mellett szolgálni. Sok bajjal járt a városi és falusi tanítók nem alapítása, hanem csak fizetésének javítása; mennyi baj lesz tehát a sokkal elfogultabb és tudatlanabb pusztaiakkal; kivált miután e nép többnyire szegény tanyás, kondás, bojtár, kanász és más efélékből áll, ki maga is többnyire csak száraz kenyér és egy pár hagymán rágódik. Illy kosztra egy teljességgel elhanyagolt nép oktatására alkalmas tanító nem igen fog jelentkezni; legfőlebb valami kikopott korhely frater, ki aztán többet árt, mint használ. Mindenesetre szükség, ha czélt akarunk érni, hogy a pusztai tanítók is ügyesek, és a pusztákat bíró városi illőleg fizetve legyenek. Ennyit az iskolákról. Most térjünk a dolog velejére.

Teljességgel igaz: hogy a rendes lelkipásztor, midőn rendes lelkipásztori hivatalát elfoglalja, nem csak a városi, hanem a szegény pusztai nép lelki vezetését is elvállalja és átveszi. Ő tehát már hivatalos állásánál fogva, ha van „hitparlag chanaánja“ küldve van minden újabb küldetés nélkül, illy helyekre apostolkodni. De ha még olly megerőltetéssel is „kiszámíthat magának esztendőn át néhány napot (!) s bizonyos meghatározott időben kirándul vagy maga, vagy segédjét küldi ki a pusztai lakosok közé“, s csak ekkor és beteglátogatáskor tart vallási oktatást; hogy ezen gyér oktatások, az illy elhagyatott népnél ohajtott gyümölcsöt teremjenek, Isten különös csodája nélkül nem is képzelhetem. Hisz tapasztaljuk olly helyeken, hol minden nap kapálgatjuk az Ur szöllejét, és a szülők sem olly tudatlanok, mint a pusztaiak, iskolájuk is van, mégis mennyi gyomra akadunk! Tapasztalásból szólok: hónapokig oktatam egy időben az afféle embereket, s mégis alig valék képes a hiterköles főbb szabályait szívükbe önteni. Azután mindenki tudhatja, milly különbség van a szegedi és kaloecsi tanyások között; és Kecskemét, s főképp Hortobágy és Bakony vadonez fiai között! Beléjük rögzött s apáról fiura szállt különös fogalmuk van az „enyém-tied“ erkölcsi szabályról és mindazokról, mik e szavakban „en beesületes magyar ember vagyok“ foglaltatik. Hát még a kinyilatkoztatott religio, és az anyókáktól öröklött babona között tudnak e különbséget tenni? . . . E sok gyomot pedig amolyan elviselt, vagy garabonczás-diák féle tanító, és a lelkésznek évenként egy pár oktatása által hogy kirtani lehessen, — kötve hiszem, a bajon pedig, ha önkötelességünk, embertársunk üdve, fajunk boldogítása szívünkön fekszik, mentül előbb segítenünk kell, mert Üdvözítőnk felhozott példája szerint is, kinek száz juha volt, és egy azok közül eltévedt, nem hagyta napról napra annak felkeresését, hanem azonnal utána indult.

Mit kell tehát tennünk? Mondok én is egyet. Ha nem lesz jó, szóljon hozzá más is. Ugy hiszem, valamint nekem, úgy minden igazi katolikusként csak örömet fog általa szerezni. Én így gondolkozom. Sokszor a rendes pásztor egy nyáját vállal magára, és ha a nyáj idővel megszaporodik, vagy bojtárt fogad maga mellé, vagy más pásztornak adja át nyája egy részét. Ha pedig oly bajok tapasztaltatnának nyájában, melyeknek orvoslatára vagy eltávoztatására bojtárjaival együtt elégtelen, ideiglenes segédekről gondoskodik. Például, ha sok farkas jár, még egy pár őrt vesz maga mellé. Így vagyunk mi is ügyünkkel. Azután mi szegény, vagy kötelesség elmulasztás terheli azon város tisztelt lelkészeit, hol a korunk szükségének elismert missiók tartatnak? Miért akarnók tehát épen ezen oly bő gyümölcsöt, termő institutióból a szegény pusztáikat kihagyni? És ki nem olvasta áhitatos álmélkodással a missiók azon hatását, melyet e lapok 23-dik száma szerint a garsteini ötszázhusz rabon előidézett? Én legalább úgy hiszem: ha eme esont s velőig ható missióbeszédnek börtönre ítélt gonosztevőket képesek oly hamar és oly tömegesen töredelmességre és javulásra indítani; annál inkább képesek lesznek a mi még teljességgel el nem romlott, s csak a természet szilajságában ferdén felnőtt szegénylegényeinket az erkölcsiség útjára vezetni; kik amugy is gonosz tetteiket nem annyira rosszlelkűségből, mint inkább a vitézség és hazafiság ferde fogalmaiból teszik, vagy pedig körülmények születte szükségéből.

Allandó missiót tehát az elhírhedt pusztákra! Mindegy azután, legyenek ama missiói férfiai világi- vagy szerzeteslapok; de mindenestre birniök kell ama kulesöt, mely e nép szivrejtekébe nyit. Hiszen mindenki tudja, mikép külön bánást és gyógyszerigényt a veszélyes, külön a gyógyulófélben levő beteg; és ismét más tápot az egészséges ember. Szóval, menjenek oda azok és olyanok, kik eme nép körülményeit, gondolkozásmódját ismerve, hozzá leginkább tudnak és akarnak szólni. Hisz ez nem új, sem hallatlan országunkban. Így a krassói egyház kerület Csanádban, mely jelenleg négy plebániát és 3 népes fiókegyházat számlál, 1716-tól 1785-dik évig allandó missió által látottat el a lelkiekkel. Krassován volt a lelkiatyák székhelye; innen tettek naponta kirándulásokat a szomszéd faluk- és tanyákra, s így oktatták és terítették a török uralom alatt elbutult és elpogányosodott népet. Ők voltak a nép lelkészei és tanítói is, míg máskint ez ügyben nem segítették. Sőt mai napig is létezik Csanád egyházmegyében egy helység, mely lelkészt és tanítót külön tartani nem levén képes, inkább lelkészt kívánt legelőbb, ki egyszersmind a tanító hivatalát is képviselje. És okosan: mert egy lelkész mindig lehet tanító is, de a tanító egy személyben lelkiatya is nem lehet. És ha ezt teheti egy lelkész nálunk, miért ne tehetné másutt. Mindenek előtt tehát missiót; és minél előbb iskolákat a pusztákra. Ez az én véleményem. Szóljon hozzá más is.

A módokat pedig, melyek által lehetne szerintem legkönnyebben, a pusztai nép ugyszólván semmi terhelése által missiót és iskolákat létesíteni, ha szerkesztő ur érdemesnek tartandja, jövő levelemben mondandom el. Isten velünk, és a Boldogságos Szűz!

Berecz

A nevelés

mint van, és mint lennie nem kellene.

Számtalan értekezések, bő tartalmú könyvek irattak már a nevelésről. Sokan előadták már a józan nevelés kellékeit, élesen megróttak annak hibáit és ferdeségeit, úgy, hogy méltán elmondhatni: miszerint nincs oly tárgy, mely mélyebben kimerülve s alaposabban megvitatva volna, mint a nevelés nagyfotosságu kérdése. E becses lapok is, melyek az üdvösen mulattató cikkek élvezetén kívül oly sok tanulságos dolgok megismerésére vezetnek a jámbor olvasót: főfeladatul tűzék ki maguknak az igaz nevelés mesterségére több avatott tollal írt értekezések által a keresztény szülőket megtanítani. Vajha mindazon sok szép és fő, mi eddigél ez ügyben oly lelkes szavakkal elmondott, az illetők szívében kellő viszhangra találja! Azonban fájdalom, találkozunk még mindig oly balga szülők, kik a nevelés szent kötelességét vagy egészen elhanyagolják, vagy pedig annak hibás és fonák kezelése által gyermekeik ideig s örökké tartandó boldogságának kora sirját önközökkel assák meg; kik feledni látszanak, miszerint az okszerűen kezelt nevelésben tétetik le az ember földi jólétének alapja, itt rejlik sirontuli boldog- vagy boldogtalanságának csirája. S ezen szülők számára szentelvék a következő cikkek, melyek a gyermeki nevelésnél oly káros anyai esztelen szeretetnek és az apai tulságos engedékenységnek szomorú példáját rajzolják.

I.

Janesikának nem kell már iskolába járnia.

„Mi bajod, kedves Janesikám, miért sirsz?“ kérdezé Anna anyjok fiától, ki iszonyuan sirva épen a szobába lépett s arczát az anyja kötője alá rejtette. „Mi történt veled?“ „Az apám“ zokogott a kis kiáltozó. „ujjaimra ütött, mert a vonókést a falról leakartam venni.“ „Lám, a rosz apa, válaszolt Anna; Janesika ne kiáltozz már, nesze most egy kis kenyér és vörj csak, ha az apád ma az erdőbe megy, a késecskét is meg fogod kapni. Most vedd olvasókönyvecskédet és tanulj valamit.“ „Nem! én nem akarok tanulni“ felele a gyermek. „Nem akarsz? válaszolt az anya, úgy hát menj és hozz nekem kevés fát be, majd ha apád elment, valami jót fogunk főzni; hallottad, most menj hamar!“ És a fiu futott, mint futhatott, majd ismét itt van fájával és mond: „De anyám, ugy-e apám nem kap semmit abból, mit te fősz, se az Erzsi és Julesa sem?“ Az anya fejével „nem“-et intett és szólt: „Hallga! Janesikám, valaki zörgetett; menj szaporán, és nézd meg, kiesoda.“ Nem sokára a szomszéd lépett be s egy szekre ült. A beszéd az időről, a gyümölcsről és hasonlól dolgokról folyt. Anna asszony alig várhatta, míg a szó Janesikájára jött, ki ezalatt mindkét lábát a padra felrakva a szomszéd szájába bámult s annak kalapját a még le nem törölt dél leveles maradékaiban az asztalon huzgálta. Anyja, ki az asztalnál ült, azt természetesen nem látta, míg a szomszéd kalapját az asztalról elvette s zsebkendőjével megtörli. Ő azonban nem szólt egyebet hozzá, mint: „Janesikám, menj és mondd meg az Erzsinek, hogy mossa le az asztalt.“ Ez azonban nem ment és anyja többet nem is mondott. Szerencsére a szomszéd megpillantván az olvasókönyvet, kérdezé, vajlon iskolába

is járat-e valakit. Ez az anyának víz volt a malmára. „Miért nem? mondá ő; itt a Jancsikát. Ő ugyan még csak alma-éréskor lesz 10 éves, azonban egész a bámulásig örömet tanul. A mi Jancsikánkhoz hasonló bizonyosan nincs a környékben. A két öregebb, Erzsi és Julesa bizonyára szinte igen tanulékony volt, de mégsem olyan, mint e kisdéd. És aztán borzasztóan szívesen tanul. Gyakran el kell rejtenünk előle az olvasó könyvet, mert más-kép agyon tanulná magát. Aztán ő igen szépen engedelmeskedik, meg imádkozni tud, hogy sokan vannak a nagyok közt a keresztény tanításon, kik ugy nem tudnak. Nos! Jancsika, imádkozzál csak a bácsinak. Mi az Isten? mond el szépen; ő majd aztán otthon elbeszéli, milly szépen tudsz te imádkozni.“ Jancsika előmászott az asztal alól és szólt: „Én most nem akarok imádkozni. Mindig kell imádkoznom, ha valaki jön; fáj a fejem.“ „Igen, mondá az anya, ma épen nem érzi jól magát; ezért az iskolába sem mehetett. Kár, hogy oly iszonyuan félénk, az ember nem gondolná; színe ugyan olyan mint a tej és vér, de mióta iskolába jár, sokat panaszkodik főfájás miatt. Aztán a tanítónak is valóban kevés esze van; mindig oly sokat felád tanulni s ha valaki nem tudja, azt akkor a borzalomig szidja és bünteti. Nem is ér ez semmit. Jancsikám, nemde, ő igen szigorú irántatok? „Igen, felelt a fiú; én csak egyszer dobtam meg a Majorosiek Pistáját egy hólabdával, és már ekkor mindenfélével fenyegetett.“ „Azt gondoljuk, folytatá tovább az anya, mi többé nem fogjuk őtet az iskolába küldeni. De az apjának is kevés sütni valója van; ha a gyermekeket félholtra vernék, bizonyosan még akkor sem szólna. Ő maga is olly pimasz. Ma a Jancsika csak egy vonókést akart levenni, s ezért annyira megverte, hogy derekasan ordított. Nekem pedig minden szóra engedelmeskedik. Ő most 10 esztendő, és nem emlékszem, hogy csak egyszer meg kellett volna büntetnem. Egyetlen egyszer mutattam neki a veszt, mivel a levest feldöntötte, akkor is tulajdonképen Julesa volt a hibás.“ „Igen anyám, szólt a kisdéd, Julesánál volt a kanalam, ő nem akarta ide adni, és én ekkor elakartam venni és a leveses tálba ütöttem, így történt.“ „Most menj Jancsikám, parancsolá az anya, és mond meg apádnak, hogy egy ember van itt, ki őtet várja.“ Jancsika már régen elment és az apa nem jött, és még sokáig nem jött volna, ha az anyja nem hívja vala; mert a ki neki semmit sem mondott, az az engedelmes Jancsika volt, ki ezalatt az éleskamrába ment és zsebeit szárított gyümölcsessel megtömté. Hogy mit gondolt a szomszéd mind-ahhoz, mit látott és hallott vala, nem tudom. Én az ő helyében azt gondoltam volna, miszerint Jancsika épen nem valami csodagyermek, hanem körülbelül ő is olyan fiú, mint akárki más, és anyjának nem kellene őt úgy feldícsérni, főleg nem, hogy ő azt maga is hallja, az apa pedig meg van verve az ilyen feleséggel és a gyermekek szánakozásra méltók, hogy az anyjok olyan vak. Azonban hagyjuk el az apát, ki a szomszédal előbb a szobába s aztán az erdőbe ment, az anya pedig a konyhába s a Jancsika a házajtóba olly megbizással, hogy Erzsit és Julesát be ne hozsása. Nem tudom, rosul örködött-e Jancsika, (ki valószínűleg most az egyszer maga ajánlotta szolgálát anyjának, mivel a gyermekek sehol sem segítenek olly szívesen, mint a konyhában, habár főfájásuk van is) vagy mi volt az ok, egy szegény koldusgyermek jött be, és az Isten nevében egy kis enivalóért könyörgött. A leánya összeaszva és soványan nézett ki, hiványak és rongyosak voltak ruhái; egy szegényes zsebkendő takarta fejét, és cipői nem voltak, (mert atyja cipész volt). „Segítsen

meg az Isten! monda Anna; senki közületek szemem elé ne jöjjön; hisz a mi Jancsikánk egyszer a ti Pistátok miatt korholtatott meg az iskolában. Mond meg csak a Pistának, hogy majd egyszer összejövök vele s megmutatom neki, hogy békessége lesz-e a mi fiunknak, vagy sem. Csak most azonnal takarodjál; inkább a patakba vetem, mint ilyen népnek adjak valamit.“ A gyermek magát menteni akarta, de az ajtót mutatták neki, s ő ment és sírt. Oh milly sajnálatra méltók az olly szegény gyermekek, kik az olly jeleneteket már megszokták! Ruházat, egészséges táplálék, tanítás és nevelés nélkül vándorolnak ők házról házra, szilajok, vadak és erkölestelenek lesznek, dolgozni soha nem tanulnak, s a henyélés és bűn szomorú következményeinek olly gyakran mártalékul esnek. A cipész leányával ezen jelenet alatt elkészült az étel s Jancsika és anyja jól hozzáláttak, miközben anyja elmondá neki, hogy ő egykor meglehetősen gazdag legény lesz, az elnökét kivéve majd a leggazdagabb, azért nem tesz semmit, ha valamit hitelez is, csak hogy ne engedjen minden éhenkórászt magával kötekedni. Most pedig, szólt ő, elmehetsz egy kissé a faluba. Utközben találkozott a Julesával. Lopva nevetőleg mondá ennek: „Lettél volna otthon, nekünk jó valamink volt.“ „Ugyan micsoda?“ kérdé Julesa. „Nem mondom meg“ válaszolt ő és tovább futott. Ha valakinek fontos pere van, s az előszobában az ítéltre várakozik, nem csodálkozik jobban azon, mi történik vele, mint Julesa csodálkozott, hogy mi lehetett otthon! És olly gyorsan egy falubeli sem siet vasárnap a templomba, habár már evangéliomra harangoztak is, mint a mi Julesánk sietett haza felé. Mindazáltal nálánál sebesebben futottak gondolatai és pedig nem legutoljára a konyhába, Julesa pedig utánok. Ha Julesa úgy tudott volna futni, mint gondolatai, ugy hiszem, hogy még valamit talált volna, de már most későn jött; a konyhában minden olly csendes és üres volt, mint keresztény tanításkor a férfiak székében. Jancsika ezalatt a faluban volt, össze vissza futkározott, és elbeszélte, mi jót kapott otthon s milly gazdag fiú lesz ő egykor; megmutatta pajtásainak a pénzt, mit anyjától kapott és a czukros kenyeret, mit vett, és milly sok szép holmiei vannak neki otthon, mint senki másnak, és hogy neki ezentul nem kell iskolába járnia, mert anyja mondotta, atya pedig nem szól ellene. Az idő, hogy haza kellett volna mennie, már régen elmúlt. E közben az apa, a munkától bágyadtan és kifáradtan haza jött, de sem tűz, sem világosság nem volt látható, és Anna nem adta jelét, hogy ételt akarna készíteni. „Nem kapok ma semmit? megszólalt végre, már olly régóta mitsem ettem.“ Várni akartam, felelt az anya, míg Jancsika megjön, ő a faluban van, jól esik neki magát kissé felfrissíteni, mert főfájása van. És hallod-e, mi azon gyermeket többé mégsem küldhetjük iskolába. A tanító túlszigoru, ő pedig egy félénk gyermek; kimélni kell őt. Lát! ha azon gyermek meghalna, én ezt nem állhatnám ki, és pedig mindig van neki valami baja.“ „Oh, válaszolt az apa, a gyermekeket nem kell elkényeztetni; kissé iskolába járni nem árt neki semmit; és én nem tudom, mért kellene őt itthon tartani.“ Anna asszonynak ellenmondani nagy bátorság volt. Ezt a szegény Lőrincznek, így hívták az apát, tapasztalni kellett. Most már félóra hosszant bójtót tarthatott a beszédben, mert nem jutott többé szóhoz, mivel most az asszony beszélt. Én ezen beszédet szavanként el nem mondhatom; mert nincs olly gyorsiró a földön, ki utánirhatott volna; annyit azonban tudok, hogy a nyomorgatott ember egykor még Jozaphat völgyében is pirulni fog, ha ezen beszéd napvilágra jön — és az

egésznek vége az volt: az én Jancsikám többé nem megy iskolába. És Lőrincz apjok mondá: Nem! nem! Jancsika már nem megy iskolába. És miként az, ki valamit elvesztett és megint keresi, Lőrincz kisurrant a szobából, pipára gyujtott és a szobaajtóból kérdezé: „Anna, hozzak be fát és vizet?” Alkalmasint az evésre is kellett gondolnia; de egy szót is erről szólni nem volt benne legkisebb bátorság. Feleletet nem kapott; ő nem is ezért kérdezősködött; mert jól tudta tapasztalásból, miszerint a két első huszonnégy óra alatt szó nem fog jönni ajkaira; kivéve, ha talán ingerelné, mire azonban nem érzett kedvet magában. Jancsika ezalatt megérkezett, a vacsora elkészült és a legszigorubb esendben költetett el, melyet csak néha szakított félbe valamelyik gyermek kérdése, melyre azonban senki sem válaszolt, az anyjok nem, mert ez már a regulájában állott, az apjok nem, mert félt, hogy ne talán a mai dörgáló predikációnak második kiadására okot adjon. L. ger Ferencz.

Különfélék.

Uj társulati tagok: A veszprémi egyház-megyéből: Bogcha Ferencz, kanonok. A sümegi egyházi kerület. Nt. Szalay Florián, beréndi plebános. A Nagyvárad-gyulai kerületből: Nt. Aizele János, gyulai káplán.

A jó és olcsó könyvkiadó társulat kiadó hivatalában megjelent: „A keresztes hadak története.” Michaud és több más hiteles írók után készített német kivonatból magyarázta Gyurits Antal. Kiadja a jó és olcsó könyvkiadó társulat. I. kötet. VIII. és 299 l. színes borítékban; ára 30 kr. pp. A társulat tagjainak 1853-ik évi részvények fejében adatik. — A XIX. századbeli hitetlenek szemében egyik legnagyobb botránykövet a keresztes hadak története képezi. A nélkül, hogy a dolog mélyére pillantottak volna, vagy akarnának pillantani, neki esnek mindennek, a mi a kath. egyház buzdító, vagy pártfogó ótalma alatt jött létre és díszlett. Nem esoda tehát, ha a keresztes hadaknak in ezen sorsot kellett tapasztalniok, s ránczbaszedett szemöldökkel hirdetik a nagy tudósok mindenfelé a mivel községnek s a gyenge tanítványoknak, miszerint: a keresztes hadak viselése által a pápa s általában a papság igyekezzék növelni hatalmát; hogy csak dologkerülő, henyé emberek fogtak fegyvert a Megváltó sirjának megszabadítására s több efféléket. — Az illy ferde véleményeket legjobban megzáfolja maga a történet; annak figyelmes olvasása a fájdalom érzelmét keltheti föl minden keresztény kebelben a fölött, hogy koránsem a papság, mint inkább a diavágyó és önző keresztes vitézek hibái következtében pazaroltatott el annyi erő, annyi nemes vér, tartós eredmény nélkül. Mi a keresztes hadak története fölötti elmélkedést illeti, erre nézve bő felvilágosítást nyújt maga a történet folyama, s az annak végén összevont elmélkedés e nagyszerű vállalat eredményei fölött; s mi e helyütt csak annyit tartunk szükségesnek megjegyezni: hogy azok, kik egy németországi csöcselék keresztes csoportnak (nem is vitézeknek) Kálmán király

általi szétveretését olly dicső dolognak tartják csak azért, mivel a kereszteseket semmisítette meg, — kik II. Endre királyunkat olly szánakozó mosollyal gunyolják jeruzsálemi Andrásnak, ne feledjék el fontolóra venni, hogy valamig Europa ielkesült harczosai a szent ügy, a polgári-sodás ügye mellett, Ázsia és Afrika térein küzdöttek, addig Konstantinápoly nem került a barbár hódítók hatalmába, s honunk határai a durva erőszak által nem fenyegettetvén, népünk örege s apraja nem hurezoltatott ezenkint rabszolgaságba. Az illy böles tudósok nem elmélkedtek még a fölött, hogy Hunyadi János toborzásai, s Capistran dicső szónoklatai nem egyebek, a keresztes hadak folytatásánál; hogy Kairo, Jerusálem, Ptolomais, Konstantinápoly, Várna, Belgrad, Mohács ugyanazon egy jelentőséggel bírnak. Azon magyar bölcsek, kik a spanyolországi mörök iránt csak azért éreznek olly nagy rokonszenvet, mert azok a kereszt zászlói alatt győzettek le, ha következetesek akarnak maradni elvökhez, ne jajveszkeljenek azon, hogy a török kétszáz évig dult Magyarországon. — A jó és olcsó könyvkiadó társulat olly érdekes tartalma s kedves modorban irt munkát kíván nyujtani ezennel az ifjuság kezébe, melly által a történelmi téren megrögzött balvéleményeket eloszlatva, lassankint az igazság és való keresésére és megismerésére ösztönözze a tévutra vezetett elméket.

Kegyés adományok. A jeruzsálemi sz. sír őreinek: T. cz. Kapossy József, kövágó-szöllősi tanító 1 fr. p. Sz. Benedeki fűrűből 1 fr. 20 kr. Petrőci fűrűből 48 kr.

Schlör Alajos emlékkövère: Nt. Baboessay Pál, bodonyi plebános 1 fr.; nt. Kerekes Márton, vásáros-domboi pleb. 1 fr.; nt. Straufinger János, baani plebános 30 kr. pp.

A sz. rochusi kórház könyvtárának Nt. Harsányi József plebános ur 10 példányt.

Kimutatása a „Katholikus Neplap” szerkesztőségéhez 1853-dik év első felében beküldött kegyés adományoknak:

	frt.	pp. kr.
A sz. gyermekség társulatának	378	— 30
A közép-afrikai missiónak	38	— 36
A jeruzsálemi sz. sír őreinek	17	— 52
A Csangó-Magyarok épülő templomaira	46	— 15
Bold. Schlör Alajos emlékkövère	76	— 51
Az amerikai missiókra	4	— 36
A pesti lipótvárosi templomra	1	— —
A ciliciai örményeknek	33	— —

összesen: 596 fr. 40 krp.

Melly összeg nagyobb része rendeltetése helyére már elszállított, a többi legközelebb fog elszállítatni.

Szerk.

Figyelmeztetés. Bárminemű csöd 1 p. forint beigtatási díj letétele mellett csak egyszer hirdettetik a Katholikus Néplapban.

Kiadja „a jó és olcsó könyvkiadó társulat,” szerkesztő BLÜMELHUBER FERENCZ.

Pesten 1853. Nyomatatja LUKÁCS LÁSZLÓ, országút 6. sz.